

569219

ІВАН ОГІЄНКО
(МИТРОПОЛИТ ІЛАРІОН)

МІСТЕЧКО БРУСИЛІВ
ТА ЙОГО ОКОЛИЦІ

На прикладі одного провінційного містечка та довколишніх сіл, із широким залученням досі невідомого архівного матеріалу, перед читачем постають яскраво описані різноманітні фрагменти української історії від сивої давнини до початку Першої світової війни.

До книги увійшов також основний журналістський доробок майбутнього ученого у часи його співробітництва з часописами "Громадська Думка" та "Рада", присвячений висвітленню життя та побуту його земляків. Окремим розділом подані нариси духовного та культурно-освітнього життя рідного краю — про історію шкіл, шпиталів, церков та створених при них братств.

Для викладачів, учителів, студентів і старшокласників. Усіх, кому небайдужа ідея національного відродження.

ЗМІСТ

“За тебе всі мої моління, за тебе всі мої пісні...”: мала батьківщина в творчості Івана Огієнка (Микола Тимошик)	5
--	---

Містечко Брусилів та його околиці Історичний нарис

47

1. Заснування нових міст у Південні Русі	48
2. Брусилів. Його розташування. Річка Здвиж. Походження назви Брусилів	50
3. Давні володарі Брусилова пани Брусилівські та Бутовичі. Продаж Брусилова Києво-Печерській лаврі	52
4. Яцько Бутович та його подвиги. Григорій Бутович і Матвій Немирич. Розбої брусилівців	54
5. Король Генріх IV видає грамоту на побудову замку в Брусиліві	57
6. Розорення Брусилова татарами	60
7. Видача Брусиліву Магдебурзького права	64
8. Грамота короля Стефана на Магдебурзьке право в Брусиліві	65
9. Цехи в Брусиліві	68
10. Хто такі Бутовичі. Брусилів при Бутовичах ...	69
11. Брусилів під владою Польщі. Козацтво	72
12. Козацьке повстання. Страшний гніт в Україні. Брусилів знову зруйнований татарами	73
13. Гайдамаччина	76
14. Коліївщина	77
15. Нові власники Брусилова – графи Чацькі	81
16. Околиці Брусилова	83
17. Банкрутство Чацьких. В. В. Синельников. П. Ф. Свирчевський	89
18. Панщина	90

19. Південне товариство декабристів і роль Брусилова в цій змові	93
20. Торгівля Брусилова	95
21. Ярмарки. Митні збори. Заробітки.....	99
22. Євреї в Південній Русі	102
23. Євреї в Брусилові	105
24. Розвиток м. Брусилова.....	109
25. Пожежі в Брусилові та його околицях	112
26. Залишки старовини в Брусилові	113
27. Кургани і скарби в Брусилові та його околицях.....	117
28. Церкви в Брусилові.....	120

Духовні осередки Брусилівщини:

Нариси духовного

та культурно-освітнього життя

1. Брусилівське церковне братство	124
а. Брусилівське Воскресенське церковне братство	126
б. Брусилівське Вознесенське церковне братство	138
2. Школи в місті Брусилові	155
а. Братські школи.....	155
б. Церковноприходські школи	158
в. Міністерські школи	162
г. Фондушеві школи	166
3. Брусилівський братський шпиталь.....	172
а. Заснування та діяльність у XVIII столітті...	172
б. Боротьба за виживання і занепад у XIX столітті.....	175
4. Брусилівська Свято-Воскресенська замкова церква	182

“Зневажається рідний наш край”

Журналістика на сторінках газети

“Громадська Думка”

197

1. Селянам землю поміщик не продає	198
2. Як лікують селян	199
3. Про проблеми кравців та шевців	202
4. Літопис страйкового руху	203
5. У посла А. Ф. Грабовецького	218
6. Газета на селі	223

“Коли ще не забулося рідне село” Публіцистика на сторінках газети “Рада”.. 231

1. Молоде й старе покоління на селі	232
2. Народ готується	237
3. Про сільських учителів	240
4. Третя Дума і наше селянство	245
5. Юридична поміч селянам	249
6. Як колись читали Шевченка	254
7. Що читають на селі	257
8. Шевченко на селі (Чи знають Шевченка та його твори наші селяне?)	264
9. Українська самосвідомість наших селян	271
10. Вчимося рідної мови (Дещо про мову вкраїнську)	276

“Не питай, чого в мене заплакані очі” Художні твори в “Громадській Думці” і “Раді”

Не питай. <i>Вірш</i>	300
Скрута. <i>Образок</i>	301
На щедрий вечір. <i>Оповідання</i>	307

Коментарі (Микола Тимошик)

318	
Іван Огієнко і сучасний Брусилів <i>Фотоекскурс</i>	323
Зміст	333